

Stanovisko to nemohl nss shledati nesprávným, ježto i podle jeho názoru nemůže ten, kdo zmeškal lhůtu k podání opravného prostředku, právem tvrditi, že zmeškání bylo zaviněno nepředvídatelnou neb neodvratitelnou událostí, jestliže zmeškání to zavinil, opomenuv opravný prostředek včas podati.

Jde pak ovšem ještě o to, zda opomenutí včasného podání personálem advokátní kanceláře lze považovati za opomenutí či zavinění advokáta samého. Tu vyslovuje žal. úřad názor, že zaviněním personálu nemůže se nikdo omlouvati jako událostí nepředvídanou a neodvratnou. Názor ten jest ve shodě se všeobecným právním nazíráním, že každý odpovídá za činnost osob, jichž používá při plnění smluvních nebo zákonných povinností (srov. § 1313 a) o. z. o.), a nese důsledky jich opomenutí.

Že by v době, kdy ono odvolání mělo býti podáno v kanceláři st-lově byly zavládly nějaké mimořádné, neodvratitelné a nepředvídatelné okolnosti, které by bývaly příčinou, proč odvolání ono včas podáno nebylo, nebylo v řízení správním nikdy tvrzeno, a netvrdí to ani stížnost. I tato doznává, že personál prostě opomenul odvolání včas podati. V tom spatřuje žal. úřad právem zavinění, vylučující předpoklad nepředvídané a neodvratitelné události, které ovšem stihá advokáta a působí i proti straně, advokáta k zastupování zmocnivší. Nelze-li však ani v tomto hodnocení viny personálu shledávati rozporu s právním řádem, pak není ani výtka nezákonnosti, stížností v tomto směru uplatňovaná, odůvodněna.

Jestliže konečně žal. úřad uznal zamítnutí žádosti za navrácení v předešlý stav z důvodů věcných za opodstatněné, nebylo ani vadou řízení, že odmítl se zabývati otázkou včasnosti podané žádosti.

Č. 11.315.

Církevní věci (Slovensko): I. Odnětí kongruy podle § 7 odst. b) zák. čl. XIV:1898 a zák. čl. XIII:1909 vztahuje se na veškeré složky, z nichž se kongruový plat duchovního podle zák. č. 122/1926 Sb. skládá. — II. Odnětí kongruy podle cit. předpisu nemusí se státi na celou dobu tří roků.

(Nález ze dne 29. května 1934 č. 11.074.)

Věc: Vojtěch S. v Ď. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě o odnětí kongruálního platu.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Referát min. škol. v Bratislavě zavedl výnosem z 27. února 1932 proti stěžujícímu si řeckokatolickému faráři Vojtěchu S. v Ď. disc. řízení z důvodu těžkého mravního přečinu, přičítícího se jeho kněžskému postavení, který spáchal tím, že v S. dne 6. května 1930 před Josefem P. tvrdil o Emilu H., řeckokatolickém faráři, že na svém předešlém působišti zpronevěřil 70.000 Kč, tedy že tvrdil skutek, který by v případě pravdivosti byl důvodem k zavedení trestního a disc. řízení. Disc. nálezem disc. komise duchovních diecése Prešovské ze 4. května 1932 byl st-1 uznán vinným z hořejšího poklesku a byl potrestán. Z tohoto důvodu,

odvolává se na § 6 zák. z 25. června 1926 č. 122 Sb., resp. na § 177 vl. nař. ze 17. července 1928 č. 124 Sb., dále na odst. b) § 7 zák. čl. XIV:1898, resp. zák. čl. XIII:1909, ve smyslu kteréhož ztrácí po dobu tří roků doplněk příjmu duchovní, který se provinil těžkým mravním přečinem, přičím se jeho duchovnímu postavení, nebo který projevuje chování státu nepřátelské a proto byl cestou disciplinární odsouzen, odňal žal. úřad nař. rozhodnutím st-lí ode dne vynesení disc. rozsudku, tedy ode dne 4. května 1932 nárok na kongruální plat se všemi právními následky, vyplývajících ze zák. č. 122/1926 Sb., pokud se dotýče z vl. nař. č. 124/1928 Sb. Ve smyslu ustanovení § 20 vl. nař. č. 124/1928 Sb. platy podle tohoto nařízení nastupují na místo všech dosavadních stálých požitků (posavadních kongruálních doplňků atd.), placených z prostředků státních podle posavadních kongruových zákonů, min. nař., usnesení vlády anebo min. výnosů. Vzhledem k tomuto cit. předpisu mají býti považovány za platy duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných, resp. recipovaných podle ustanovení kongruového zákona č. 122/1926 Sb., pokud se dotýče vl. nař. č. 124/1928 Sb., tyto finanční výhody: 1. kongruový plat a jeho zvýšení podle ustanovení § 1 odst. 1 ve výměře stanovené § 3 zák. č. 122/1926 Sb., resp. §§ 2 a 80 a násl. vl. nař. č. 124/1928 Sb., 2. výchovné podle § 1 odst. 2 zák. č. 122/1926 Sb., resp. §§ 9 a 10 vl. nař. č. 124/1928 Sb., 3. platy odpočivné a zaopatřovací podle § 2 zák. č. 122/1926 Sb., resp. §§ 20 a násl. vl. nař. č. 124/1928 Sb. Vzhledem k ustanovení § 20 vl. nař. č. 124/1928 Sb. byl st-l zbaven povinnosti platiti pensijní příspěvek s platností od doby odnětí kongruálních požitků.

Proti tomuto rozhodnutí podal st-l stížnost, o které uvažoval nss takto:

Stížnost namítá, že odnětí kongruy jest přípustné pouze při odsouzení pro tak těžký mravní přečin, který se rovná svou tíhou jednání trestnému podle zákona o ochraně republiky, že musí jíti o čin závadný hlavně se stanoviska mravnosti, o čin nečestný, spáchaný z nízkých pohnutek a poukazující na charakterový defekt pachatelův.

Proti tomu dlužno uvést, že podle § 7 b) zák. čl. XIV:1898 ve znění zák. čl. XIII:1909 vyslovení ztráty kongruy předpokládá toliko odsouzení pro těžký mravní přečin, který jest nedůstojný postavení pachatelova. Vzhledem k tomu jest pro otázku přípustnosti odnětí kongruy nerozhodným, zdali poškozený pokládá čin pachatelův za těžký mravní přečin, zdali jej pachateli prominul, zdali se případ, zakládající těžký mravní přečin, odehrál, jak stížnost praví, za zvláštních okolností, zdali onen přečin měl svůj pramen v omylu, zdali pachatel se domníval, že má pravdu a že hájí veřejný zájem, a zdali jednal zlomyslně čili nic. Jsou proto všechny tyto okolnosti, pokud se jimi st-l snaží dovoditi, že v tomto případě nešlo o těžký mravní přečin, nerozhodny a námitka stížnosti, dovozující tímto způsobem nezákonnost nař. rozhodnutí, bezdůvodna.

Stejně jest bezdůvodnou i námitka, že odnětí kongruy není přípustné, jestliže byl trest uložen soudem pachateli podmíněčně, a pachatel se během zkušební doby osvědčil, neboť tato okolnost má vliv toliko na výkon trestu soudem prisouzeného, ale neodčiňuje uznání pachatele vinným.

Ostatně však jest tato námitka bezpředmětná proto, že žal. úřad opřel svůj výrok nikoliv o odsouzení soudní, nýbrž o nález disciplinární, u něhož podmíněčnosti nebylo.

Dále dovozuje stížnost, že odnítí lze pouze kongruový plat, nikoli však jeho zvýšení, k němuž došlo čl. zákony, ani výchovné a ani platy odpočivné, a tento právní názor odůvodňuje tím, že se § 7 zák. čl. XIV:1898 ohledně výkladu pojmu »doplňku příjmů« odvolává na §§ 1 a 2 téhož zák. článku, a že proto nemůže býti postiženému odňato více, než jemu tato zákonná ustanovení poskytovala.

Zákon č. 122/1926 Sb. upravil platy duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných nově a při tom stanovil, z jakých složek platy ony, pokud jsou doplňovány státem, sestávají (základní kongrua a výchovné, pokud se týče odpočivné a zaopatřovací platy) a v jaké výši přísluší, a v § 6 doložil, že se všeliká právní ustanovení o kongruě (tedy nikoli jen o základní kongruě) zrušují, pokud odporují tomuto zákonu. Z toho jest patrné, že tím byla novelisována veškerá dosavadní ustanovení o kongruě, pokud stanovila, z jakých složek kongrua sestává, a jaká jest výše těchto složek, takže tato nová ustanovení nastoupila na místo ustanovení dřívějších, nyní již odstraněných. Poněvadž také ze zák. č. 122/1926 Sb. neplyne, že bylo jeho úmyslem, aby bylo rozlišováno u nově upraveného příjmu mezi jeho částí, kterou by bylo považovati za náhrádku příjmů dřívějších, a mezi zbytkem, který by měl býti podroben jiným právním předpisům, jak to konstruuje stížnost, dlužno také ustanovení § 7 b) zák. čl. XIV:1898 vztahovati na veškeré složky, z nichž se kongruový plat duchovního podle zák. č. 122/1926 Sb. skládá, a jest proto stížnost v tomto směru podaná bezdůvodnou.

Konečně uplatňuje stížnost, že i co do doby, na kterou bylo vysloveno odnětí kongruy, založeno bylo nař. rozhodnutí na právním posouzení, které jest v rozporu se zákonem. V tomto směru dlužno pak stížnosti přisvědčiti.

Z odůvodnění nař. rozhodnutí jest zřejmo, že žal. úřad vycházel z právního názoru, že tím, že st-1 byl pravoplatně disciplinárně odsouzen pro těžký mravní přečin ve smyslu § 7 b) zák. čl. XIV:1898, pokud se týče zák. čl. XIII:1909, ztratil na dobu tří roků doplněk příjmů, a že proto žal. úřad deklaratorním způsobem vyslovil, že případ ten zde nastal. Avšak právě z § 7 b) zák. čl. XIV:1898, jak jeho znění bylo novelisováno šem 4 zák. čl. XIII:1909, plyne, že zmíněné odsouzení má podle zák. za následek odnětí kongruy na dobu nejdéle tří roků.

Poněvadž tedy žal. úřad, vykládaje omylně zákon, byl veden právním názorem, že zákon sám stanovil odnětí kongruy na dobu přesně tří let a že tedy odnětí kongruy nesmí býti vysloveno na dobu kratší, jest zřejmo, že se žal. úřad nevěnoval úvaze o tom, zdali za daných okolností dlužno vysloviti odnětí kongruy na dobu zákonem nejvýše přípustnou, či zda by nebylo spravedливо tuto časovou výměru snížit.

Poněvadž pak st-li nelze upříti právo domáhati se toho, aby rozhodující úřad v daném případě podrobil své úvaze přiměřenost doby, na kterou se kongrua odnímá v mezích zákonem určených, což se v tomto případě nestalo pro nesprávný právní názor žal. úřadu, bylo nař. roz-

hodnutí přes to, že časová hranice zákonem připuštěná nebyla nař. rozhodnutím překročena, zrušeno ve smyslu § 7 zák. o ss.

Č. 11.316.

Živnostenské právo: Ani na základě § 54 odst. 2 živn. ř. nemůže živn. úřad udělení koncese k periodické dopravě osob (autobusy) omezit na dobu, než státní správa vybuduje spojení železniční nebo autobusové směru souhlasného nebo málo odchylného; stejně nelze udělení koncese vázati resolutivní výminkou, že koncese zanikne bez náhrady, zřídí-li státní správa do roka stejnou trať automobilní.

(Nález ze dne 29. května 1934 č. 11.086.)

Prejudikatura: Boh. A 11.133/34, 10.379/33, 10.132/32.

Věc: Firma »Karlsbader Omnibusgesellschaft F. & Co.« v K. proti ministerstvu obchodu o koncesi pro periodickou dopravu osob.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Min. obchodu udělilo st-lce rozhodnutím z 23. září 1929 v pořadí instančním koncesi k provozování periodické dopravy osob autobusem na trati P.—Š. a zároveň stanovilo určité podmínky, na něž se tato koncese váže. K rozkladu, který st-lka proti uložení podmínky 3. a 6. podala a jež označila jako odvolání, byly nař. rozhodnutím v odpor vzaté předpisy pozměněny takto: 3. »Koncese uděluje se pouze na dobu, dokud nebude místní cestovní potřeba uspokojena tím, že státní správa vybuduje v atrakčním obvodu automobilní trati spojení železniční neb automobilové směru souhlasného neb málo odchylného, nebolepší-li se spojení železniční do té míry, že se nebude jevit potřeba linky autobusové.« 6. »Koncese zaniká bez jakékoli náhrady, zřídí-li poštovní správa do jednoho roku stejnou automobilní trať.« K odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že živn. řád dovoluje udělení koncesi za určitých podmínek, případně také s časovým obmezením a neobsahuje v tom směru žádného ustanovení, takže dlužno již i výkladem ustanovení § 54 živn. ř. připustiti podmíněčné udělení koncese.

Proti uložení svrchu uvedených podmínek 3 a 6 směřuje stížnost, o níž nss uvážil toto:

V § 15 bodu 3 živn. ř. byla periodická doprava osob prohlášena za živnost koncesovanou. Podle § 23 odst. 1 cit. zák. požaduje se k nastoupení koncesované živnosti kromě podmínek předepsaných k samostatnému provozování jakékoli živnosti také spolehlivost. Při propůjčení koncese k periodické dopravě osob, v § 15 bodu 3 jmenované, dlužno podle ustanovení § 23 odst. 5 přihlížeti k místním poměrům a k tomu, aby proti zamýšlenému provozování živnosti nebylo námitek s hlediska policie bezpečnostní, mravnostní, zdravotní, požární nebo dopravní. Tím jsou vyčerpávajícím způsobem stanoveny podmínky, jejichž splnění dává nárok na udělení koncese pro periodickou dopravu osob. Z toho plyne, že úřad nesmí odepřítí udělení žádané koncese tenkrát, jsou-li splněny všechny náležitosti, které jsou předepsány v zákoně k dosažení koncese a k tomu